

תוכן עניינים

4.....	מבוא	
6.....	סקירת ספרות	1.
6.....	המשפחה ומשמעויות בין דוריות	1.1
6.....	המשפחה כמוסד חברתי	1.1.1
7.....	תיאוריות חשובות בהתפתחות המשפחה	1.1.2
8.....	מוביליות חברתית	1.1.3
9.....	ההשפעה של יחסי משפחה-עבודה על הילדים	1.2
9.....	תיאורית יחסי משפחה-עבודה	1.2.1
10.....	תיאוריות רלוונטיות בקונפליקט משפחה-עבודה	1.2.2
11.....	תמורות ביחסי עבודה משפחה	1.2.3
12.....	השפעת הקונפליקט על הילדים	1.2.4
13.....	הקשר בין קריירת ההורים לבין קריירת הילדים	1.3
16.....	שיטות המחקר	2.
16.....	כלי המחקר	2.1
16.....	משתתפי המחקר	2.2
17.....	הליך המחקר וניתוח הנתונים	2.3
19.....	ממצאים	3.
19.....	אהבת המקצוע	3.1
20.....	תחילת קריירה	3.2
21.....	תפקיד ההורים במציאת קריירה	3.3
23.....	מקצוע ההורים כגורם משפיע	3.4
25.....	דיון ומסקנות	4.
25.....	מחזור של תבניות משפחתיות	4.1
26.....	סיפוק מעבודה ושיח הורה-ילד	4.2
27.....	סיכום, מגבלות והמלצות להמשך	4.3
29.....	מקורות	5.
33.....	נספחים	
33.....	נספח א': מדריך הריאיון	
34.....	נספח ב': ראינות המחקר	

מבוא

המשפחה הינה קבוצה של אנשים אשר קשורים זה לזה, לרוב באמצעות קשר דם, אשר מהווה את קבוצת האנשים הראשונה בה נתקל התינוק עם הולדתו, ואשר אחראית לטיפולו וגידולו, אשר הגעתו לגיל הבגרות שבו מתחיל הילד (או הילדה) לפתח ולקחת אחריות כלפי עצמו (ועצמה). עצם העובדה כי המשפחה היא גורם כה משפיע על התינוק עם הולדתו, ועד לגיל הבגרות (שאז קבוצת השווים לוקחת מחליפה במידה רבה את המשפחה בתור הגורם המשפיע ביותר), מרמזת ועשויה לקבוע כי החלטות יקרות ערך שלוקחים ההורים, עשויה להשפיע באופן דרמטי על החלטות דומות שהבן (או הבת) ייקח בעתיד לגבי חייו שלו (Martin, 2012).

העברה בין-דורית, היא מושג שזה זמן רב משמש כדי להציג את האופן שבו מעמדים ועשירונים מסוימים נוטים להעביר אל הדור הבא השלכות כלכליות, פסיכולוגיות, השכלתיות ועוד. המשמעות של העברה בין דורית בבסיסה, קובעת כי היכולת הכלכלית (והשכלתם שלהם ספציפית) להעניק חינוך והשכלה מהגיל הצעיר ביותר לילדם, נותן לו את הסיכויים הטובים ביותר לשמור על המעמד הכלכלי-חברתי של הוריו. בחברה מערבית, ככל שהיכולת של הבן (או הבת) לדגל ולנוע עשירונים (למעלה ולמטה), כך מדובר בחברה יותר שוויונית ויותר מובילית, המעניקה שוויון הזדמנויות אמתי (באמריקה למשל, רמת המוביליות היא מהנמוכות בעולם, וכך אנשים עניים אינם מצליחים לצאת ממעגל העוני במשך דורות על גבי דורות) (Albertini & Radl, 2012).

עם זאת, יש יסוד להניח כי גורמים משפיעים נוספים מייצרים אפקט על הבגיר החדש, ומביאים אותו לקחת החלטות שאינן מובנות כהלכה ללא הסתכלות בזווית הנכונה (Palmer & Cochran, 1988). עבודת מחקר זו תבחן בדיוק סוגיה זו, כאשר תבחן את האופן שבו מתייחסים עובדים במקצועות שונות לקשר אפשרי בין הקריירה אותה בחרו להם לבין הקריירות של הוריהם ולציפיות הוריהם באופן כללי. כלומר, מטרת מחקר זה היא לבחון אם קיימת מודעות מסוימת של אנשי קריירה לעובדה כי ההורים השפיעו עליהם, תוך בחינה של עצם הגישה שלהם לאפשרות זו. לכן, שאלת המחקר תהיה 'תפיסת אנשי קריירה את השפעת ההורים על בחירות התעסוקה שלהם?'

שאלה זו, באה לתפוס הן את המודל הבין דורי וההשפעה שלו בטווח הארוך על המסלול הביוגרפי של הדור הבא, והן את הממד המגדרי הברור הקיים באופן בולט משמעותי בכל סוגיה של בחירות ומסלולים ביוגרפיים, אדרבא כאשר מדובר בשוק העבודה. מחקר זה יכול להתקיים כמחקר בסיס הבוחן את

1. סקירת ספרות

מטרת פרק זה הינו להעניק את הרקע הרחב אך גם הממוקד ביותר הניתן לשאלת המחקר שהוצגה בפרק המבוא. לצורך כך, חולק הפרק לשלושה חלקים. בחלק הראשון אגע בעצם המשמעות של משפחה, יחד עם המשמעויות המגדריות שלה, כמו גם המודל התיאורטי של העברה בין דורית ומוביליות בין דורית. בחלק השני, אציג את תיאורית משפחה-עבודה ואת האופן שבו הורים, הן הגברים והן הנשים נדרשים לקחת החלטות באיזון של משפחה לעבודה. בסוף פרק זה, יוצגו בקצרה התפניות בסוגיה זו, הקשורים בחזרת העבודה לתוך המרחב הביתי. בחלק השלישי והאחרון, אתכנס אבחן מחקרים אמפיריים, כמותיים ואיכותניים שבדקו את הקשר בין קריירת ההורים וההורים עצמם, לבין קריירת הדור הבא.

1.1 המשפחה ומשמעויות בין דוריות

1.1.1 המשפחה כמוסד חברתי

משפחה הינה קבוצה של פרטים להם (לרוב) קשר דם, המביא אותם לתמוך זה בזה, תוך טיפול בפרטים החלשים בתוך הקבוצה, כמו התינוקות והילדים, הנשים, ולבסוף גם הקשישים. לאורך ההיסטוריה האנושית השאלה של ההגדרה של המושג משפחה עבר שינויים רבים ודיונים טעונים מאד, אשר מתמשכים עד היום. במוקד טיעונים אלו, הרצון להגדיר מה היא משפחה אשר מתבססת על סולם הערכים החברתי של התרבות הנתונה (Hegar & Maria, 2017).

כך למשל, חברה שמרנית בעלת צביון דתי בולט, תפעל לשמירת מוסד המשפחה השמרני, הכולל הורה ממין זכר, הורה ממין נקבה, וילדים. עם זאת, בחברות ליברליות יותר, בעשורים האחרונים חל שינוי וקדמה הדרגתית, המאפשרת לסוגים רבים אחרים של משפחה להתקיים, כמו משפחות שאינן כוללות ילדים, משפחות הכוללות שני הורים מאותו מין, משפחות עם יותר משני הורים, משפחות שאין קשר דם (ילדים מאומצים) ועוד. המשפחה הינה מוסד חברתי מכיוון שהמשפחה מקבלת לגיטימציה מהחברה במספר צורות שמאפשרות לה להתנהל ולהשתלב בפעולות המתרחשות במרחב האורבני (Moore & Stambolis-Ruhstorfer, 2013).

ניתן לחלק את הביטויים העיקריים הנובעים מתוך לגיטימציה חברתית למוסד המשפחה (במתכונת אחת או אחרת) לשניים עיקריים. הראשונה, היכולת של המשפחה להשתלב במרחב האורבני. למשל באופן שבה החברה מקבלת את הופעתם של שני גאים למשל, במרחב אורבני כמו קניון או